

1123

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

การประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศเพื่อใช้ในฟาร์มกุ้ง
AN INVENTION OF AIR PUMP FOR SHRIMP POND

ACC. NO.....	.....
Date Received.....	พ.ศ. ๒๕๕๗
Call No.....	.....

โดย

นายจรัส พลต้อ
นายชัชวาล พลีสุดใจ

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ว.ท.บ. (พัฒนาการเกษตร)
วันที่ ๑๕ เดือน ๕.๕ พ.ศ. ๕๕

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ _____ 12, ๕๕, ๕๕
(อาจารย์ บรินทร์ บณชรธรรม)

กรรมการปัญหาพิเศษ _____ 12, ๕๕, ๕๕
(อาจารย์ มานิต คำประกอบ)

กรรมการปัญหาพิเศษ _____ ๑, ๕๐, ๕๕
(ดร. สุรพล เศรษฐบุตร)

หัวหน้าภาควิชา _____ 14, ๕๕, ๕๕
(อาจารย์ สมอง นิลเพชร)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น 14328 ห้าไปใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของลิขสิทธิ์ทุกครั้ง ๒๕๕๗

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศเพื่อใช้ในฟาร์มกุ้ง
AN INVENTION OF AIR PUMP FOR SHRIMP POND

T096056

โดย

นายจรัส พลต่อ

นายชัชวาล พลัสุดใจ

ฟพ.
๑๖๖๓ก
๒๕๓๕

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน ๒๕๐๕๖

วันเดือนปี - 1 JUN 2009

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนการเกษตร)

พ.ศ. ๒๕๓๕

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศเพื่อใช้ในฟาร์มกุ้ง

โดย : นายจรรุภาส พลดี , นายรัชชวาล พลีสุดใจ

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ : _____

(อาจารย์ บุรินทร์ บุญธรรม)

เกษตรกรในอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทราได้เริ่มเลี้ยงกุ้งกุลาดำในระยะแรกมีผู้ประสบผลสำเร็จน้อยมาก เนื่องจากไม่มีเครื่องเติมอากาศเพื่อช่วยเพิ่มออกซิเจนให้กุ้ง ในระยะหลังนี้ได้มีการนำเอาเครื่องเติมอากาศมาใช้ในฟาร์มกุ้ง ทำให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้จัดทำจึงได้คิดประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศเพื่อใช้ในฟาร์มกุ้ง โดยลอกเลียนแบบมาจากเกษตรกรในอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

เครื่องเติมอากาศเพื่อใช้ในฟาร์มกุ้ง สามารถที่จะผลิตขึ้นเองและยังช่วยลดต้นทุนในการผลิต ซึ่งมีความคงทนใกล้เคียงกัน อุปกรณ์ที่สำคัญจะประกอบด้วย 4 ส่วนคือ ชุดแท่นทดกำลัง เพลลาข้ออ่อน ชุดใบตีน้ำ และชุดแท่นลอยน้ำ แล้วนำมาประกอบเข้าเป็นชุดเดียวกัน ลักษณะเครื่องต้นกำลังที่จะขับให้เพลลาหมุนอาจจะใช้เครื่องยนต์ดีเซล หรือมอเตอร์ไฟฟ้า ถ้าใช้เครื่องยนต์ขับให้เพลลาหมุนก็จะปรับความเร็วรอบได้ตามความต้องการเพราะใช้คันเร่งบังคับ แต่ถ้าใช้มอเตอร์ไฟฟ้าก็ไม่สามารถปรับความเร็วได้เพราะความเร็วคงที่

จากการทดสอบพบว่า เครื่องเติมอากาศที่ประดิษฐ์ขึ้นนี้ สามารถเติมอากาศในบ่อเลี้ยงกุ้ง ซึ่งจะช่วยให้กุ้งเจริญเติบโตได้ดี และช่วยลดต้นทุนการผลิตได้มาก

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยความร่วมมือช่วยเหลือจากอาจารย์ บุรินทร์ บุญธรรม (ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ) ดร. สุรพล เศรษฐบุตร และอาจารย์ มานิต คำประกอบ (กรรมการปัญหาพิเศษ) ที่ได้กรุณาให้ค่าปรึกษา และคำแนะนำ ตลอดจนการตรวจสอบแก้ไขเพิ่มเติมปัญหาพิเศษฉบับนี้ให้สมบูรณ์จนสามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี คณะผู้จัดทำจึงใคร่ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์มา ณ โอกาสนี้ด้วย

อนึ่งใคร่ขอขอบคุณ ฟาร์มกึ่งนาควิลัย อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการทำฟาร์มกึ่ง ตลอดจนให้ศึกษาเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางการประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศเพื่อใช้ในฟาร์มกึ่งนี้ และสถานที่ที่ใช้ในการทดลอง จากการประดิษฐ์เครื่องชนิดนี้ จนสามารถทำให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นายจารุภาส พลต่อ

นายชัชวาล พลัสุดใจ

เมษายน 2535

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(1)
สารบัญภาพ	(2)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการ	8
อุปกรณ์ในการประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศเพื่อใช้ในฟาร์มกุ้ง	8
วิธีประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศ	9
อุปกรณ์ของเครื่องเติมอากาศเพื่อใช้ในฟาร์มกุ้ง	15
ระยะเวลา และสถานที่ทำการทดลอง	20
บทที่ 4 ผลการทดลอง และข้อวิจารณ์	20
ศึกษาด้านทุนในการผลิต	20
บทที่ 5 สรุป และข้อเสนอแนะ	22
สรุป	22
ข้อเสนอแนะ	22
เอกสารอ้างอิง	24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงการเปรียบเทียบราคาต้นทุนการผลิต และราคาขายในท้องตลาด	20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แสดงรูปวงล้อและใบตี่น้ำ	9
2. แสดงรูปโครงยึดแท่นลอยน้ำ	10
3. แสดงรูปตำแหน่งที่เจาะเพลลา	11
4. แสดงรูปลักษณะเพลลาข้ออ่อน	12
5. แสดงรูปชุดแท่นทดกำลัง	13
6. แสดงรูปเครื่องเติมอากาศที่ประกอบสมบูรณ์แล้ว	14
7. แสดงรูปชุดแท่นทดกำลัง	15
8. แสดงรูปเพลลาข้ออ่อน	16
9. แสดงรูปชุดใบตี่น้ำ	17
10. แสดงรูปชุดแท่นลอยน้ำ	18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

กึ่งทะเลจัดได้ว่าเป็นสินค้าทางการเกษตร ที่มีความสำคัญชนิดหนึ่งของโลก เนื่องจากมีคุณค่าทางอาหารสูง และรสชาติดี ทำให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค เป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากปริมาณกึ่งที่ประเทศต่าง ๆ ในโลกจับได้กลับมีแนวโน้มลดลง หลายประเทศจึงหันมาให้ความสนใจ การพัฒนาการเพาะเลี้ยงกึ่งมากขึ้นโดยลำดับ เมื่อหันมาพิจารณากรณีประเทศไทย แม้ว่าปัจจุบันจะยังไม่มียุทธศาสตร์ทางสถิติที่ชัดเจน ว่าปริมาณกึ่งทะเลที่จับมีแนวโน้มลดลงก็ตาม แต่ผลจากการประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะ 200 ไมล์ทะเลของประเทศข้างเคียง ตลอดจนปัญหามลพิษ และความลดน้อยถอยลงของความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์น้ำธรรมชาติ ก็พอจะชี้ให้เห็นได้ว่า ปริมาณกึ่งทะเลที่จับได้คงจะมีแนวโน้มลดลง จนอาจเกิดความขาดแคลนขึ้นในอนาคต ทำให้บทบาทการเลี้ยงกึ่งทะเลทวีความสำคัญขึ้นเป็นลำดับ

เนื่องจากการศึกษาสาขาพัฒนาการเกษตร เป็นการมุ่งเน้นพัฒนาทางอาชีพทางการเกษตร เพราะฉะนั้นการทำปัญหาพิเศษของคณะผู้จัดทำได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นของเครื่องเติมอากาศให้น้ำเพื่อใช้ในฟาร์มกึ่ง ที่นำมาใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตร ซึ่งในระบบการทำฟาร์มกึ่งนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์การจัดการที่ดีมีน้ำที่เพียงพอและเหมาะสมกับการเจริญเติบโตของกึ่ง ซึ่งน้ำนั้นต้องมีปริมาณออกซิเจนเพียงพอ เพราะในการเลี้ยงกึ่งนั้น กึ่งจะขับของเสียออกมาก และของเสียจากแหล่งอื่น ทำให้เกิดผลหมักหมมของของเสีย และเศษอาหารต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลทำให้น้ำในบ่อเลี้ยงกึ่งเน่าเสีย และกึ่งจะตายได้ จึงจำเป็นต้องมีเครื่องเติมอากาศ เพื่อให้กึ่งสามารถเจริญเติบโต ได้ผลผลิตตามความต้องการ

จากปัญหาอุปสรรคที่คณะผู้จัดทำพบมา เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจ และรู้เทคนิค ในการคิดค้นเครื่องประดิษฐ์ใหม่ ๆ นำมาใช้ในงานในฟาร์มทำให้เกิดปัญหาเครื่องเติมอากาศมีใช้กันไม่เพียงพออีกทั้งเครื่องเติมอากาศยังมีราคาสูงด้านการค้าไม่ว่องไวใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามท้องตลาด จึงจำเป็นต้องมีการศึกษา และคิดหาแนวทางใน
การประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศในบ่อเลี้ยงกุ้งที่มีราคา และต้นทุนที่เหมาะสม
กับสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้ง ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศ ไว้ใช้ในบ่อเลี้ยงกุ้ง
2. เพื่อศึกษา และทำการเปรียบเทียบถึงต้นทุน ค่าใช้จ่าย ในการจัดซื้อ เครื่องมือตามท้องตลาดที่มีราคาสูงกว่า เครื่องมือที่ประดิษฐ์ขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การเพาะเลี้ยงกุ้งจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากการที่ได้มีเครื่องเติมอากาศและยังเป็นการลดมลภาวะของน้ำเสียในบ่อเลี้ยงกุ้งได้อีกด้วย
2. ได้ทราบถึงการทำงานของเครื่องเติมอากาศในบ่อเพาะเลี้ยงกุ้ง เพื่อเป็นการหาทางในการปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป
3. ได้ทราบถึงราคาต้นทุนการผลิต และค่าใช้จ่ายต่อหน่วย
4. เป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้ง ได้มีเครื่องเติมอากาศใช้ในราคาที่เหมาะสม อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ในหมู่ของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งในระดับกลางอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตการศึกษา

การประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศชนิดนี้ เป็นการศึกษาทำปัญหาพิเศษของ นักศึกษาสาขาพัฒนาการเกษตร โดยมีความประสงค์ ที่จะนำไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาการเกษตร โดยมีขอบเขตดังนี้

1. ศึกษาการทำงานของเครื่องเติมอากาศ
2. ทำการออกแบบ และคัดเลือกวัสดุ ที่จะนำมาใช้ในการสร้างเครื่องเติมอากาศชนิดนี้ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมความสะดวกในการนำไปใช้และประหยัด
3. ทำการประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศชนิดนี้ขึ้นมาทดลองใช้ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ในงานต่าง ๆ

นิยามศัพท์

มอเตอร์ (MOTOR) หมายถึงเป็นอุปกรณ์การเปลี่ยนจากพลังงานไฟฟ้าไปเป็นพลังงานกล ซึ่งใช้เป็นเครื่องต้นกำลังในการประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศเพื่อใช้ในฟาร์มกุ้ง

ประสิทธิภาพ (EFFECTIVENESS) หมายถึงการศึกษาการลดต้นทุนในการประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศเพื่อใช้ในฟาร์มกุ้ง เมื่อเปรียบเทียบราคาในท้องตลาด

โอเวอร์โหลด (OVERLOAD) หมายถึงการที่เครื่องต้นกำลัง รับแรงมากเกินไป ทำให้การทำงานไม่เต็มที่ หรือเสียหายได้

BIOLOGICAL OXYGEN DEMAND (BOD) หมายถึง เป็นมาตรฐานการวัดความเข้มข้นของน้ำหรือปริมาณความสกปรกของน้ำ ถ้าน้ำมีความเข้มข้นสูง น้ำขาดปริมาณออกซิเจน จะเป็นน้ำเสียใช้ไม่ได้

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

(ประวัติ, 2531) กล่าวว่า น้ำเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ต่อสิ่งมีชีวิตในน้ำ กิจกรรมต่าง ๆ ของสิ่งมีชีวิตในน้ำ ย่อมเกี่ยวข้องกับน้ำทั้งสิ้น โดยเฉพาะสัตว์น้ำ ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ดำรงชีพ กินอาหาร สืบพันธุ์ และอื่นๆ การพิจารณาเกี่ยวกับน้ำ สำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำนั้น แบ่งออกเป็นสองลักษณะคือ คุณภาพ และปริมาณ ซึ่งทั้งสองอย่างนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด กลางคือ ถ้าคุณภาพน้ำดี ปริมาณที่ใช้ย่อมน้อยลง ในทางตรงข้าม ถ้าน้ำดีของคุณภาพ ก็จำเป็นต้องใช้ในปริมาณที่สูง เพื่อให้สิ่งมีชีวิตในน้ำ มีความเป็นอยู่อย่างสบาย

คุณภาพน้ำที่เหมาะสมกับการเลี้ยงสัตว์น้ำ ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติทางกายภาพ เคมีภาพ และชีวภาพ ของแหล่งน้ำนั้น ๆ แม้ค่ามาตรฐานที่นักเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้กำหนดไว้แล้วก็ตาม ยังมีสัตว์น้ำอีกหลายชนิดที่ชอบคุณภาพน้ำที่มีคุณสมบัติเฉพาะ อย่าง อย่างไม่ก็ตามในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำนั้น เนื่องจากสัตว์น้ำมีพฤติกรรมในน้ำและเป็นตัวแปรที่ต้องเพิ่มขนาด เพิ่มน้ำหนัก ประกอบกับการให้อาหาร เพื่อการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำ สิ่งเหล่านี้ย่อมมีผลให้คุณภาพน้ำเปลี่ยนแปลง การตรวจสอบต้องกระทำตามระยะเวลาและแม้กระทั่งการแก้ไข และปรับคุณภาพน้ำทั้งก่อน และระหว่างช่วงการเลี้ยงสัตว์น้ำ ก็ต้องกระทำเมื่อจำเป็น ทั้งนี้เพื่อให้สัตว์น้ำมีความเป็นอยู่ที่ไม่ขัดต่อการเจริญเติบโต ในด้านการขยายเพาะพันธุ์ สัตว์น้ำ คุณภาพน้ำย่อมเป็นปัจจัยสนับสนุนอย่างสำคัญยิ่ง ซึ่งคุณภาพน้ำที่เหมาะสม จะช่วยเร่งเร้าการผสมพันธุ์น้ำ ช่วยให้การฟักตัวเป็นไปอย่างปกติ และมีชีวิตรอดในอัตราที่สูง ดังนั้นน้ำที่ใช้และคุณภาพของน้ำจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

(ไมตรี, 2533) กล่าวว่า จากการขยายพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำมาก ขึ้นในปัจจุบัน ไม่มีการควบคุมอย่างใกล้ชิด น้ำเสียที่ปล่อยออกมาปริมาณค่า BIOLOGICAL OXYGEN DEMAND มีความเข้มข้นสูง ซึ่งอาจมาจากสาเหตุ จำนวนกุ้งที่เลี้ยงในบ่อหนาแน่นเกินไป การเลี้ยงให้ได้ผลผลิตจึงต้องให้อาหาร และสารเคมีต่าง ๆ อย่างมาก ถ้าเป็นอาหารที่ระบายน้ำได้ช้า กากของอาหาร

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และตะกอนของเสียที่ถ่ายออกมาจากตัวกึ่ง ทำให้เกิดน้ำเสียได้ หรืออาจเกิดจากการสร้างบ่อไม่เหมาะสม ควรออกแบบบ่อให้มีการรวมของเสียไปอยู่ด้านเดียว เพื่อกำจัดออกได้ง่าย จากการคำนวณพบว่า การเลี้ยงกึ่งให้โตขนาดขายได้ 1 ตัว ต้องใช้น้ำถึง 5 ลูกบาศก์เมตร ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีการเติมอากาศในน้ำ ให้มีปริมาณที่มากเพียงพอต่อการเลี้ยงกึ่ง

(โมะโตะกิ, 2524-2525) กล่าวว่า งานผลิตเครื่องจักรกลในปัจจุบันมอเตอร์ได้มีบทบาทสำคัญที่ทำให้เกิดกำลังงาน ซึ่งมอเตอร์อาศัยหลักการเหนี่ยวนำทางแม่เหล็กไฟฟ้าเปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าให้เป็นพลังงานกล ถ้าให้แท่งแม่เหล็กเคลื่อนไปตามทิศทางของลูกศร รอบแกนแผ่นทองแดงกลมที่หมุนได้อย่างอิสระ แผ่นทองแดงกลมนี้ จะตัดเส้นแรงแม่เหล็ก ซึ่งจะมีการเหนี่ยวนำทำให้เกิดแรงดันและกระแสขึ้นในแผ่นกลม เรียกว่า กระแสไหลวน กระแสนี้กับสนามแม่เหล็กจะทำให้เกิดแรงทางแม่เหล็กไฟฟ้าขึ้น ทำให้แผ่นกลมหมุนได้ มอเตอร์จึงเป็นอุปกรณ์ที่นำเอาหลักการนี้ไปใช้อย่างได้ผลและได้รับการปรับปรุงแก้ไข จนเป็นมอเตอร์ที่เราใช้อยู่ในปัจจุบัน

(วรวิทย์, 2521) กล่าวว่า ในงานประดิษฐ์เครื่องกล จำเป็นต้องมีการออกแบบชิ้นส่วนให้ถูกต้อง เพื่อให้งานประดิษฐ์มีประสิทธิภาพ ในการส่งกำลังทางกล จากเพลลาอันหนึ่งไปยังเพลลาอีกอันหนึ่ง อาจทำได้ 3 วิธี คือ โดยใช้เฟือง ใช้สายพาน หรือใช้โซ่ การส่งกำลังแบบสายพานเป็นการส่งกำลังแบบอ่อนตัวมีข้อดี คือ มีราคาถูก และใช้งานง่าย รับแรงกระตุกและแรงสั่นสะเทือนได้ดี ขณะใช้งานไม่มีเสียงดัง เหมาะสำหรับการส่งกำลัง ระหว่างเพลลาที่อยู่ห่างกันมาก ๆ และค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาต่ำ แต่มีข้อเสียคือ อัตราทดไม่แน่นอนนัก เนื่องจากการสลิปและการครีฟของสายพาน และต้องมีการปรับระยะห่างเพลลาหรือปรับแรงตึงในสายพานระหว่างใช้งาน

บทที่ 3
อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์ในการประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศเพื่อใช้ในฟาร์มกุ้ง

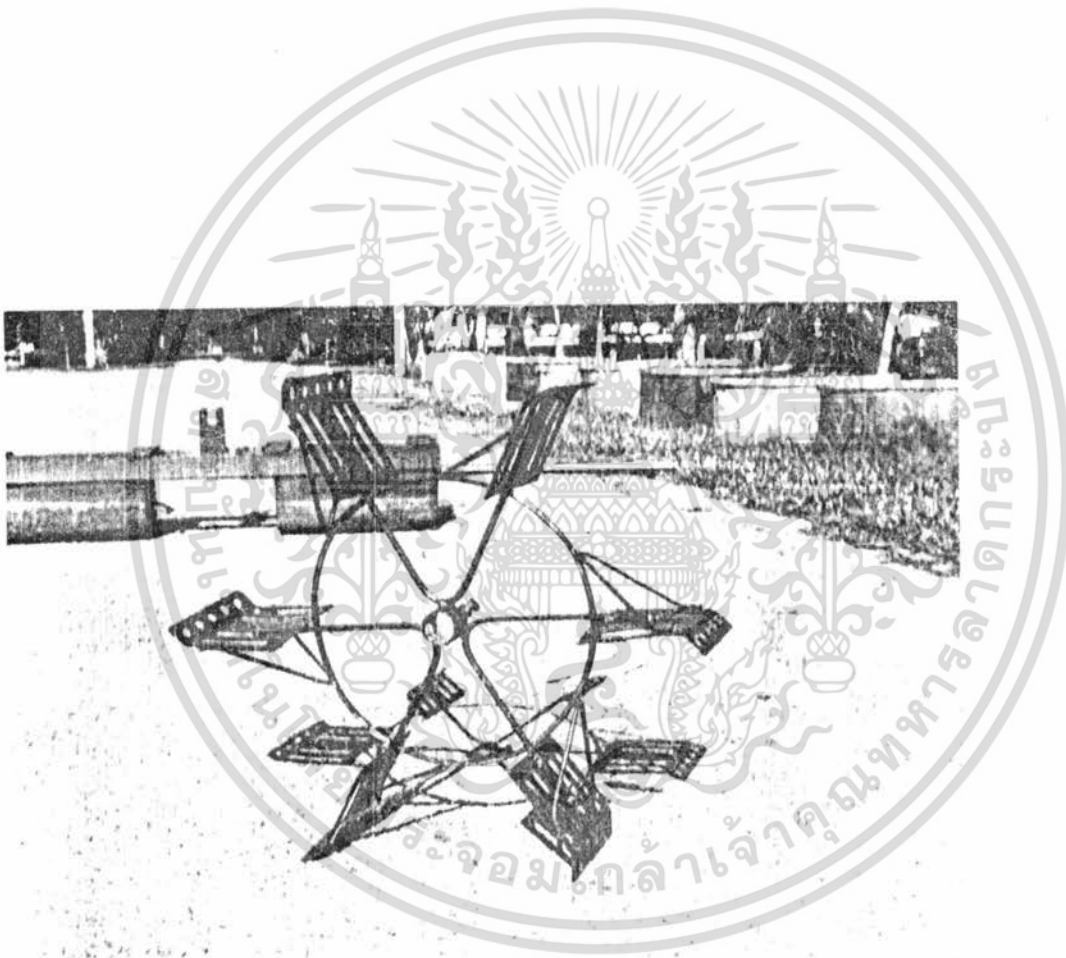
1. เหล็กเส้นขนาด 3 หุน จำนวน 2 เส้น ราคา 80 บาท
2. เหล็กเส้นขนาด 1 หุน จำนวน 1 เส้น ราคา 18 บาท
3. เหล็กแผ่นเบอร์ 18 ขนาด 7*6 นิ้ว จำนวน 12 แผ่น ราคา 96 บาท
4. ท่อขนาด 1¹/₂ นิ้ว ยาว 2 นิ้ว จำนวน 2 ท่อน ราคา 20 บาท
5. นี้อขนาด 3 หุน ยาว 2 นิ้ว จำนวน 2 ตัว ราคา 4 บาท
6. ท่อขนาด 2 นิ้ว ยาว 4 เมตร จำนวน 1 ท่อน ราคา 200 บาท
7. ท่อขนาด 1 นิ้ว 2 หุน ยาว 5 เมตร จำนวน 1 ท่อน ราคา 100 บาท
8. ซ้ออ่อน จำนวน 2 ตัว ราคา 500 บาท
9. ไม้เนื้อแข็งขนาด 1*7.5*150 เซนติเมตร จำนวน 12 แผ่น ราคา 200 บาท
10. ไม้เนื้อแข็งขนาด 2.5*7.5*25 เซนติเมตร จำนวน 8 แผ่น ราคา 50 บาท
11. ถังพลาสติกขนาดบรรจุ 5 แกลลอน จำนวน 6 ใบ ราคา 360 บาท
12. มุลเล็ชขนาด 15 นิ้ว จำนวน 1 ตัว ราคา 150 บาท
13. ตะปูขนาด 1¹/₂ นิ้ว จำนวน 1¹/₂ กิโลกรัม ราคา 13 บาท
14. ชุดแท่นทดกำลัง ราคา 3,700 บาท
15. สีนํ้ามันสีแดง จำนวน 1 กระป๋อง ราคา 55 บาท
16. สีนํ้ามันสีเขียว จำนวน 1 กระป๋อง ราคา 55 บาท
17. กิโนเนอร์ผสมสี จำนวน 2 ขวด ราคา 36 บาท

รวมค่าใช้จ่ายในการประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศเพื่อใช้ในฟาร์มกุ้ง

เป็นจำนวนเงินที่ 5,637 บาท ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศ

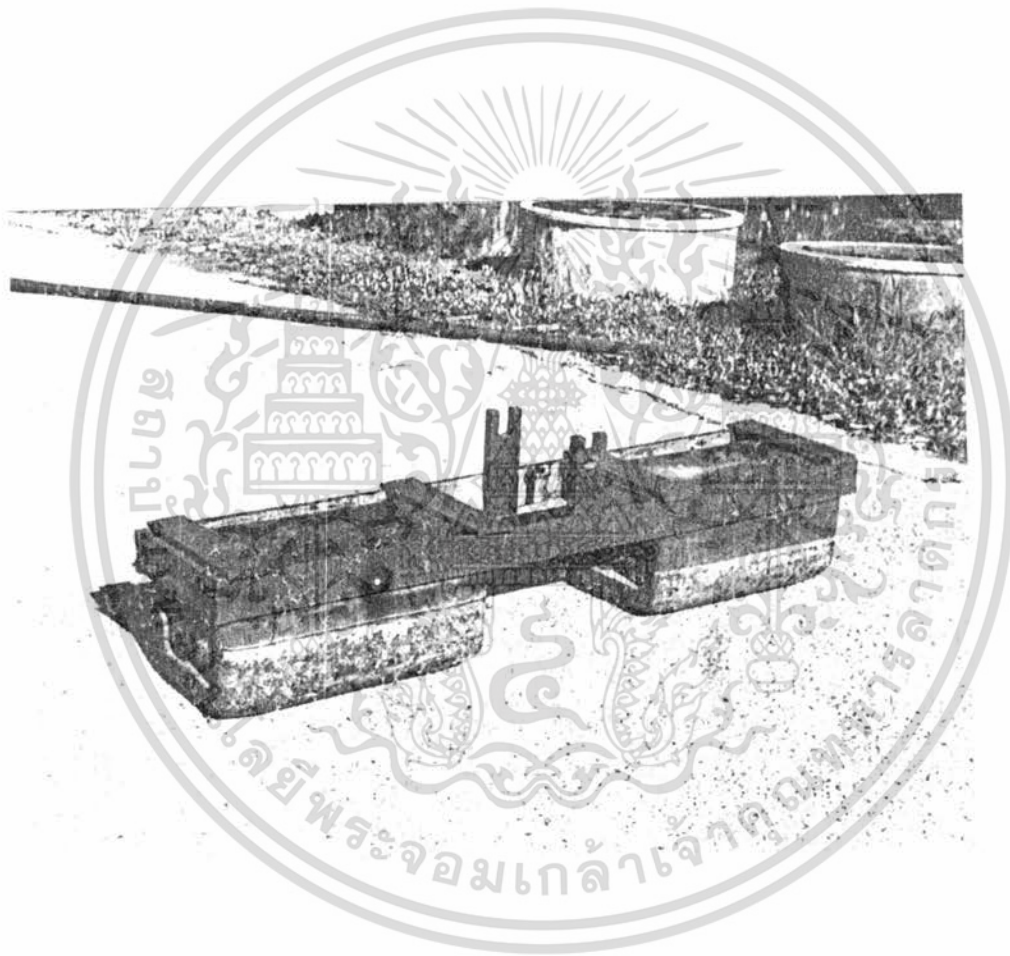
1. นำเหล็กเส้นขนาด 3 หุน มาตัดให้ได้ความยาว 105 เซนติเมตร จำนวน 2 ชิ้น แล้วนำมาตัดเป็นวงกลมและตัดให้มีความยาว 45 เซนติเมตร จำนวน 6 ชิ้น แล้วตัดให้เป็นรูปตัววีให้ปลายห่างกัน 25 เซนติเมตร เพื่อนำมาประกอบเป็นวงล้อสำหรับยึดใบตื้น้ำ โดยการเชื่อมไฟฟ้า

รูปที่ 1 แสดงรูปวงล้อและใบตื้น้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

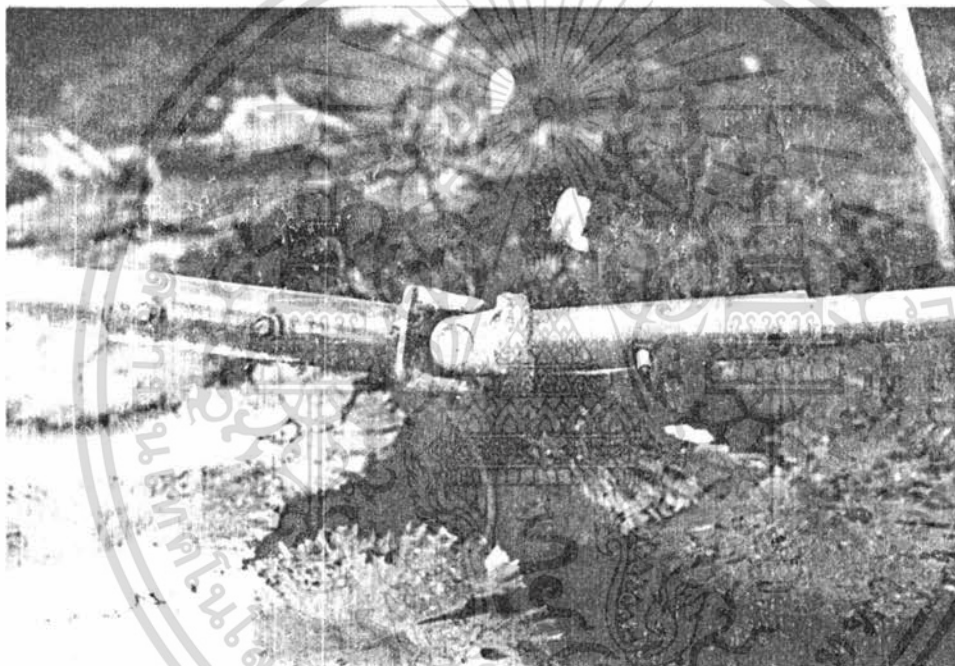
2. นำไม้เนื้อแข็งขนาด $1 \times 7.5 \times 150$ เซนติเมตร มาประกอบให้เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 30 เซนติเมตร ยาว 150 เซนติเมตร พร้อมทั้งประกอบขาจับเพลลาตรงกลางด้วยไม้ขนาด $2.5 \times 7.5 \times 25$ เซนติเมตร ในแนวตั้ง ดังรูป

รูปที่ 2 แสดงรูปโครงสร้างยึดแทนลอยน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. นำเพลานขนาด 1 นิ้ว 2 ท่อน มาเจาะรูขนาด 3 ท่อน ให้ห่างจากปลายของแต่ละข้าง 3 นิ้ว และ 5 นิ้ว

รูปที่ 3 แสดงรูปตำแหน่งที่เจาะเพลาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. นำข้ออ่อนมาเชื่อมที่ปลายเพลขนาด 2 นิ้วทั้งสองด้าน และเชื่อมต่อจากข้ออ่อนด้วยเพลขนาด $1\frac{1}{2}$ นิ้ว ยาว 8 นิ้ว แล้วเจาะรูขนาด 3 รู ห่างจากปลายด้านนี้ 3 นิ้ว

รูปที่ 4 แสดงรูปลักษณะเพลข้ออ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ชุดแทนทดกำลัง

รูปที่ 5 แสดงรูปชุดแทนทดกำลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ทาสีแดง ชูตใบตื้น้ำ
7. ทาสีเขียว ชูตเพลลา และโครงยึดแทนลอยน้ำ
8. นำมาประกอบและติดตั้ง

รูปที่ 6 แสดงรูปเครื่องเติมอากาศที่ประกอบสมบูรณ์แล้ว

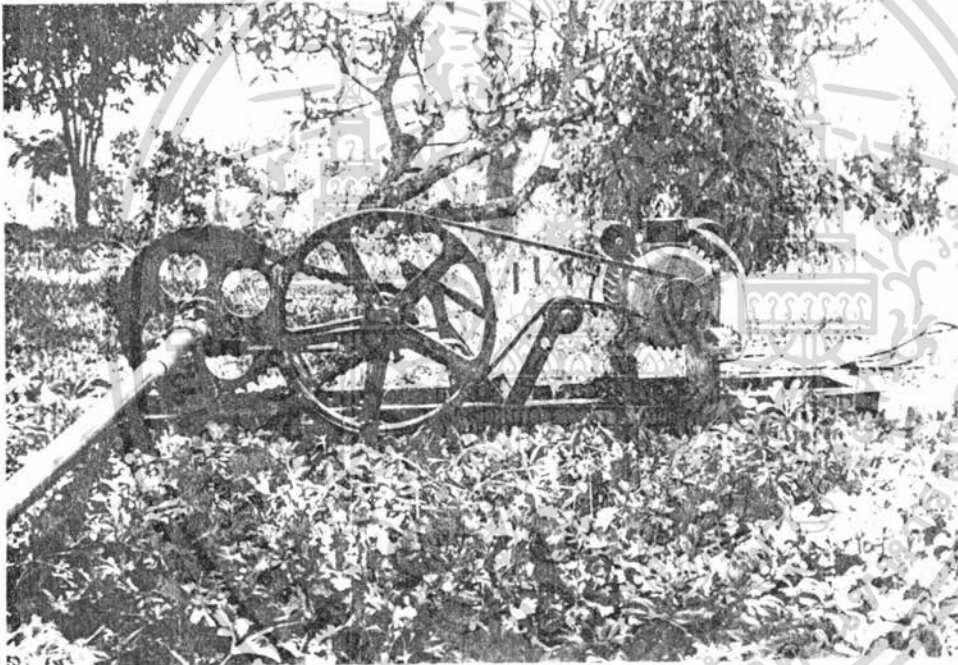
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์ของเครื่องเติมอากาศเพื่อใช้ในฟาร์มกุ้ง

อุปกรณ์ของเครื่องเติมอากาศชนิดนี้ จะประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ 4 ส่วน

คือ

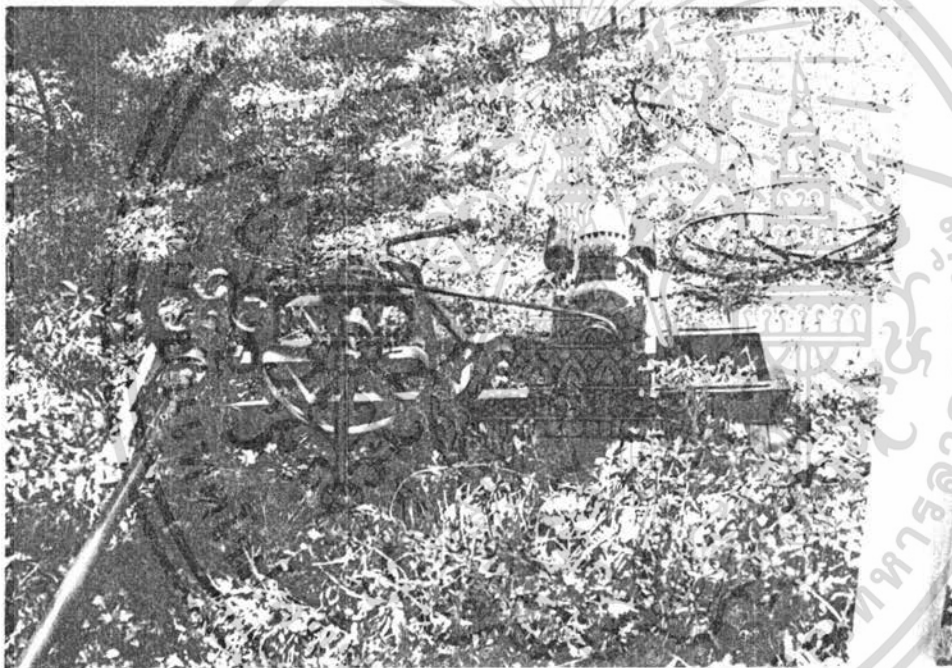
1. ชุดแทนทดกำลัง

รูปที่ 7 แสดงรูปชุดแทนทดกำลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เพลาช้ออ่อน เป็นตัวยึดต่อจากชุดแท่นกดกำลังเพื่อให้สามารถทำมุมในระดับต่าง ๆ ได้

รูปที่ 8 แสดงรูปเพลาช้ออ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ชุตไบตี่น้ำ จะต่อเพลารเข้ากับเพลารช้ออ่อน โดยการสวมแล้วใช้เนื้อ
ยึดให้แน่น

รูปที่ 9 แสดงรูปชุตไบตี่น้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. กุ่นลอยน้ำ จะเป็นตัวรับชุดเพลตน้ำให้อยู่ ณ ระดับที่ต้องการ

รูปที่ 10 แสดงรูปชุดกุ่นลอยน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลา และสถานที่ทำการทดลอง

นำเครื่องเติมอากาศที่ประดิษฐ์ขึ้นเสร็จแล้วมาทำการทดลอง ณ ภาค
วิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยเริ่มทำการประดิษฐ์ และทดลอง ตั้งแต่วันที่ 25
มีนาคม 2535 ถึงวันที่ 20 พฤษภาคม 2535

วิธีการทดลอง

เมื่อติดตั้งเครื่องเติมอากาศเรียบร้อยแล้ว ได้ทำการปล่อยกระแสไฟฟ้า
220 volt. เพื่อให้มอเตอร์และชุดทดกำลังทำงาน จากนั้นสังเกตการทำงานของ
เครื่องเติมอากาศ และจดบันทึกข้อมูลโดยไม่ต้องคำนึงถึงระดับน้ำที่ขึ้นลง เพราะ
ชุดท่อนลอยน้ำจะเป็นตัวกำหนดระดับน้ำไปในตัว

บทที่ 4

ผลการปฏิบัติและทบทวน

ศึกษาด้านทุนในการผลิต

จากตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบราคาต้นทุนการผลิต และราคาขายในท้องตลาด

ผลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบราคาต้นทุนการผลิตและราคาขายในท้องตลาด

ชิ้นส่วนที่	ราคาในการผลิต (บาท)	ราคาในท้องตลาด (บาท)
1 ชุดแท่นกำลัง	1,200	1,500
2 เพลาช้ออ่อน	700	1,000
3 ชุดใบตีน้ำ	250	300
4 ทุ่นลอยน้ำ	500	600
5 มอเตอร์	5,700	5,700
6 ค่าแรง	500	-
7 ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	500	-
รวม	8,150	11,300

จากผลการปฏิบัติ จะเห็นได้ว่า ราคาต้นทุนในการผลิตเครื่องเติมอากาศในบ่อกุ้ง ถูกกว่าราคาขายตามท้องตลาดมาก หากท่านมีความสามารถและมีอุปกรณ์ในการผลิตพร้อมจะช่วยลดต้นทุนได้มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลจากการทดลอง หลังจากติดตั้งเครื่องเติมอากาศสมบูรณ์แล้ว ได้ทดลองใช้ ณ บริเวณภาควิชาเทคนิคเกษตร ได้สังเกตเห็นลักษณะของฟองอากาศที่เกิดขึ้นอย่างหนาแน่น ถ้าเปรียบเทียบกับเครื่องเติมอากาศที่ซื้อตามท้องตลาดก็จะทำให้เกิดฟองอากาศใกล้เคียงกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

จากการสร้างเครื่องเติมอากาศชนิดนี้ สามารถนำมาใช้ในบ่อเลี้ยงกุ้งกุลาดำได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นการลดต้นทุนในการผลิต และสามารถเติมอากาศในบ่อเลี้ยงกุ้งได้ดีและเครื่องประดิษฐ์สามารถใช้งานได้ดี จากการนำมาทดลองใช้งานบริเวณบ่อน้ำภายในภาควิชาเทคนิคเกษตร หลังจากการนำไปทดลองที่ ฟาร์มนาควิลัย อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา และเป็นที่ยอมรับของผู้ประกอบการมาแล้ว ดังนั้นเครื่องเติมอากาศที่ประดิษฐ์ขึ้นยังสามารถประยุกต์ใช้ในงานด้านบำบัดน้ำเสียได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ในการประดิษฐ์ใบตีน้ำ ควรออกแบบ แบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถตีน้ำให้เกิดฟองมาก ดีที่สุด
2. ในการใช้จำนวนวงล้อที่ใช้กับต้นแบบนี้ อาจทำการเพิ่มวงล้อ เพื่อให้ใบตีน้ำสามารถตีน้ำได้มาก ซึ่งเป็นการเพิ่มปริมาณการเติมอากาศ
3. ในการวางใบตีน้ำควรทำมุมเอียงต่างกันหลาย ๆ ระดับ เพื่อเปรียบเทียบดูว่าเมื่อวางใบตีน้ำในระดับใดที่ให้ฟองอากาศมากที่สุด
4. ในการเลือกใช้เครื่องต้นกำลัง หรือมอเตอร์ จะต้องคำนึงถึงแรงม้าของเครื่อง ถ้าแรงม้าของมอเตอร์ไม่พอ ก็จะเกิดโอเวอร์โหนด ทำให้เกิดความเสียหายกับมอเตอร์ได้
5. กรณีใบตีน้ำ ควรใช้ใบแบบสแตนเลส เพื่อเป็นการป้องกันสนิมโดยถาวร ซึ่งเป็นการรักษาอายุการใช้งานได้นานยิ่งขึ้น
6. อุปกรณ์ทุกอย่างควรทาสีทับ เพื่อป้องกันความชื้นจากน้ำ ทำให้สึกกร่อน เมื่อใช้ไปนาน ๆ ควรนำมาทำความสะอาด และทาสีทับอยู่เสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนเวลาสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ควรหาได้ง่าย ราคาถูก และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ทดแทนกันได้

8. ในการประดิษฐ์เครื่องเติมอากาศชนิดนี้ ควรส่งเสริมให้กลุ่มผู้เลี้ยงกุ้งระดับกลางหันมาใช้เครื่องประดิษฐ์ชนิดนี้ ประกอบกับการหาความรู้และคำแนะนำที่เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- บรรจง เทียนสังข์ศรี. 2528. หลักการเลี้ยงกุ้งทะเล. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประวิทย์ สุรนิรันดาถ. 2531. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทั่วไป. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไมตรี ดวงสวัสดิ์. 2533. เอกสารประกอบการสัมมนา. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ.
- โมะโตะกิ มีทซึโอะ. 2524-2525. เทคนิคการประหยัลดพลังงาน. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)
- ววิทย์ อิงภากรณ์. 2522. การออกแบบเครื่องจักรกล. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้